ਬੰਦੇ ਮਾਤਰਮ

ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਕੈਨੇਡਾ

ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਮਾਸਕ ਪਤ੍ਰ

PUNJABI EDITION OF "INDIA and CANADA" MONTHLY

Published at Corner of Fourth and Vine, Vancouver, Canada

ਦਫਤਰ ੨੦੧੯ ਵਾਇਨ ਸਟਰੀਟ ਵੈਨਕੂਵਰ ਬੀ. ਸੀ.

"ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਕੈਨੇਡਾ" ਵਿਚ ਜਦ ਭੀ ਕੋਈ ਮਜਮੂਨ 'ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਕਾਂਗਰਸ' ਦੀ ਪਾਲਿਸੀ ਜਾਂ ਭਾਵ ਨੂੰ ਪਰਗਟ ਕਰਨ ਲਈ ਛਪਣਗੇ ਤਾਂ ਏਹ ਸਪਸਟ ਕੀਤਾ ਜਾਏਗਾ। ਹੋਰ ਸਭ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿਚ ਲਖਾਰੀ ਪਰਗਟ ਕੀਤੀ ਰਾਏ ਦਾ ਆਪ ਜੁਮੇਂਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਐਡੀਟਰ ਦੇ ਲੇਖ ਸਿਰਫ ਉਸਦੀ ਰਾਏ ਪਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਜਿਲਦ ੩ | ਜਨਵਰੀ ੧੯੩੨ | ਨੰਬਰ ੧

ਓੜਕ ਸਚੁ ਰਹੀ

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਜਿਥੇ ਦਸਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਓੜਕ ਸਚੁ ਰਹੀ" ਉਥੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਇਹ ਭੀ ਦਸਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਬਿਨ ਬੂਝੈ ਪਸੂ ਢੋਰ"। ਕੀ ਇਹ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੋਰਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡੀ ਕਨੇਡਾ ਵਾਸੀ ਸਿਖਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਪਸੂਆਂ ਤੇ ਢੋਰਾਂ ਵਰਗੀ ਹੋਰਹੀ ਹੈ। ਜੋ ਜੋ ਅਪ੍ਰਾਧ, ਖਰਾਬੀਆਂ ਤੇ ਬਦਮਾਸੀਆਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੀ ਆੜ ਲੈਕੇ ਤੇ ਇਸਨੂੰ ਵਰਤਕੇ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਚੁਕੀਆਂ ਹਨ ਉਹ ਦਬਾ ਦਬ ਪਰਗਟ ਹੋਰਹੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਜਦ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਦਾ ਮਾਦਾ ਇਥੋਂ ਤਕ ਮਰ ਜਾਵੇ ਕਿ ਧਾਰਮਕ ਅਸਥਾਨਾਂ ਦੇ ਮੋਹਰੇ ਹੋਏ ਤਕਭੀ ਜਾਹਲੀ ਕਰਮ ਗੁਰੂ ਦੇ ਅਸਥਾਨ ਨੂੰ ਵਰਤਕੇ ਕਰਨ ਤੇ ਗੁਰੂ ਅਸਥਾਨਾਂ ਦੀ ਆੜ ਲੈਕੇ ਨੀਚ ਕਰਮ ਕਰਨੋਂ ਜਰਾ ਭੁਲਭੁਲੀ ਨਾਂ ਖਾਣ ਤਾਂ ਫੇਰ ਆਤਮਕ ਅਰੋਗਤਾ ਦੀ ਕੀ ਆਸ ਹੋਸਕਦੀ ਹੈ

ਪਾਪੀਓ, ਪਖੰਡੀਓ ਤੇ ਅਪ੍ਰਾਧੀਓ; ਰੱਬ ਦੇ ਵਾਸਤੇ, ਗੁਰੂ ਦੇ ਵਾਸਤੇ, ਅਪਣੇ ਵਾਸਤੇ, ਹਿੰਦ ਦੇ ਵਾਸਤੇ ਤੇ ਅਪਣੀ ਕੌਮ ਦੇ ਵਾਸਤੇ ਗੋਡਿਆਂ ਦੇ ਭਾਰ ਨੀਵੇਂ ਹੋਕੇ, ਕਲਗੀਧਰ ਸਤਗੁਰੂ ਦੇ ਜਨਮ ਪੁਰਬ ਪੁਰ ਅਰਦਾਸੇ ਕਰੋ, ਪਛਤਾਓ ਤੇ ਅਪਣੇ ਹਿਰਦੇ ਸਾਫ ਕਰੋ। ਕਲੰਕੀਓ ਤੇ ਹੈਂਕੜਾਂ ਵਾਲਿਓ; ਨਿਰਮਾਣ ਹੋਵੋ। ਤੇ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧਸੰਗਤ ਜੀ: ਪੰਚ ਪਰਵਾਨ ਪੰਚ ਪਰਧਾਨ ਅਸੂਲ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜ ਧਰਮੀ ਤੇ ਨਿਰਮਾਣ ਸੇਵਕਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣਕੇ ਅੱਗੇ ਕਰੋ ਜਿਨਾਂ ਪੁਰ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇਤਬਾਰ ਤੇ ਵਿਸਵਾਸ ਹੋਵੇ।

ਉਪਰਲੀ ਬੇਨਤੀ ਇਸ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡਾ ਹਿਰਦਾ ਝਲ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਵੈਨਕੂਵਰ ਜਿਸਦੀ ਇਸਕਦਰ ਧੁੱਮ ਪੈ ਚੁਕੀ ਹੋਵੇ ਤੇ ਅਜ ਉਸਦੀ ਇਹ ਹਾਲਤ ਹੋਵੇ ਜੋ ਪ੍ਰਤਖ ਨਜਰ ਔਂਦੀ ਹੈ।

* * * *

ਉਮੈਦ ਹੈ ਕਿ ਅਖਬਾਰ ਹੁਣ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਪ੍ਰਕਾਸਤ ਹੋਕੇ ਭਰਾਵਾਂ ਕੋਲ ਹਾਜਰ ਹੁੰਦਾ ਰਹੇਗਾ। ਮਿਹਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਇਥੇ ਛਿੜੀ ਤਫਤੀਸ ਤੇ ਮੁਕਦਮਿਆਂ ਦਾ ਹਾਲ ਲਭਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਪੁਛਾਂ ਔਣ ਕਰਕੇ ਇਸਵਾਰੀ ਬਹੁਤ ਜਗਾ ਏਸਦੇ ਹਾਲ ਨੂੰ ਦੇਣੀ ਪਈ ਹੈ।

ਪ੍ਰੀਤਮ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸਨ

ਮਾਸਟਰ ਚੇਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਵਰਗੇ, ਗੁਰਮੁਖ, ਪ੍ਰੇਮੀ ਤੇ ਰਸੀਲੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਦਾ ਕਨੇਡਾ ਵਿਚ ਪੁਜਣਾ ਇਥੇ ਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਲਈ ਐਓਂ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਮਾਨੋਂ ਕਿ ਅਗਿਆਨ ਤੇ ਈਰਖਾ ਰੂਪੀ ਔੜ ਨਾਲ ਤਪੀ ਹੋਈ ਧਰਤੀ ਵਿਚ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਬਾਣੀ ਰੂਪੀ ਮੀਂਹ ਲਿਆਕੇ ਸੜਿਆਂ ਹਿਰਦਿਆਂ ਵਿਚ ਜਗਾ ੨ ਠੰਡ ਪਾਈ ਹੈ।

ਮਾਸਟਰ ਚੇਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪ੍ਰੀਤਮ
ਗਰੰਥੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਹਾਂਗਕਾਂਗ

੬ ਅਕਤੂਬਰ ੧੯੩੧ ਤੋਂ ਜਦ ਕਿ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਹਾਂਗਕਾਂਗ ਤੋਂ ਵਿਕਟੋਰੀਏ ਪੁੱਜੇ ੬ ਦੀਵਾਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਵਿਕਟੋਰੀਆ ਵਿਚ ਤੇ ੭ ਦੀਵਾਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਚ ਤੇ ਇਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਐਬਟਸਫੋਰਡ ਵਿਚ ਸਜ ਚੁਕੇ ਹਨ ਜਿਨਾਂ ਵਿਚ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਦੋ ਤੇ ਤਿਨ ੨ ਘੰਟੇ ਕੀਰਤਨ ਕੀਤਾ। ਹਰ ਜਗਾ ਸੰਗਤਾਂ ਇਸ ਕਦਰ ਨਿਹਾਲ ਤੇ ਪ੍ਰਸਨ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਕਿ ਜੋਰ ਛੋਰ ਨਾਲ ਮੰਗ ਆ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਕਨੇਡਾ ਵਿਚ ਹੀ ਠੈਹਰਨ। ਹਾਂਗਕਾਂਗ ਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਵਲੋਂ ਭੀ ਜਿੱਥੋਂ ਕਿ ਉਹ ੬ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਪੁਰ ਆਏ ਹਨ, ਤਾਂਘਾਂ ਭਰੇ ਸੁਨੇਹੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਮੁੜੋ। ਵਿਕਟੋਰੀਆ ਦੀਵਾਨ ਨੇ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਇਕ ਸੌ ਡਾਲਰ ਪੇਸ ਕੀਤੇ ਕਿ ਸਟਾਕਟਨ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰ ਦਾ ਭੀ ਦਰਸਨ ਕਰੋ

ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸਾਮ ਕੌਰ ਦੀ ਚਲਾਨ ਦਾ ਹੁਕਮ

ਕਨਸਪਿਰੇਸੀ ਕੇਸ ਹਾਈਕੋਰਟ ਵਿਚ ਭੁਗਤੇਗਾ

੧੩ ਜਨਵਰੀ ਬੁਧਵਾਰ ਨੂੰ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੇ ਪੋਲੀਸ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਮਿਸਟਰ ਫਿੰਡਲੇ ਨੇ ਪ ਪੇਂਡਿਆਂ ਹੋਂਦੁਕਨ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਗਵਾਹੀਆਂ ਸੁਣਕੇ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸਾਮ ਕੌਰ ਦੋਹਾਂ ਦੀ ਚਲਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹੁਕਮ ਸੁਣਾਇਆ ਤੇ ਮੁਕਦਮਾ ਹਾਈਕੋਰਟ ਵਿਚ ਜੀਊਰੀ ਦੇ ਅੱਗੇ ਭੁਗਤੇਗਾ। ਏਹ ਉਮੈਦ ਹੈ ਕਿ ਜੀਊਰੀ ਮਾਰਚ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅਖੀਰ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰੈਲ ਦੇ ਚੜਦੇ ਸਾਰ ਬੈਠੂਗੀ॥

ਜਿਨਾਂ ਵਾਰੰਟਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸਾਮ ਕੌਰ ਦੋਵੇਂ ਪਕੜੇ ਗਏ ਉਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਨਾਂ ਪੁਰ ਏਹ ਦੋਸ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ੧ ਜਨਵਰੀ ੧੯੨੯ ਤੋਂ ਲਾਕੇ ੪ ਅਪ੍ਰੈਲ ੧੯੩੧ ਤਕ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਾਮ ਕੌਰ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲਕੇ ਮਿਹਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰਨ ਦਾ ਮਤਾ ਪਕਾਇਆ।

ਕਚਹਰੀ ਵਿਚ ਪੇਸ ਹੋਈ ਗਵਾਹੀ ਤੋਂ ਇਹ ਪਰਗਟ ਹੋਇਆ ਕਿ ਸਾਮ ਕੌਰ ਤੇ ਉਸਦਾ ਸੁਰਗਵਾਸੀ ਪਤੀ ਮਿਹਰ ਸਿੰਘ ਜਿਸਦਾ ਨਾਮ ਬੂਝਾ ਸਿੰਘ ਭੀ ਸੀ ੪ ਅਪ੍ਰੈਲ ੧੯੩੧ ਨੂੰ ਵੈਨਕੂਵਰ ਤੋਂ ਵਿਕਟੋਰੀਏ ਨੂੰ ਬੋਟ ਚੜੇ ਤੇ ਵਿਕਟੋਰੀਏ ਤੋਂ ਉਸਹੀ ਝਕਾਲਾਂ ਨੂੰ ਡਾਲਰ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਪ੍ਰੈਜੀਡੈਂਟ ਲਿੰਕਨ ਨਾਮ ਜਹਾਜ ਪੁਰ ਹਾਂਗਕਾਂਗ ਨੂੰ ਤੁਰੇ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ ੫ ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਮਿਹਰ ਸਿੰਘ ਚਾਣਚਕ ਮਰ ਗਿਆ। ਜਹਾਜ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪਰਗਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮਰਨ ਤੇ ਅੱਧਾ ਘੰਟਾ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਹ ਜਹਾਜ ਦੇ ਡੈਕ ਪੁਰ ਟੈਹਲ ਰਿਹਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਡਾਕਟਰ ਦੇ ਮੌਤ ਦੇ ਸਾਰਟੀਫਿਕਟ ਪੁਰ ਦਰਜ ਹੈ ਕਿ ਵੀਹ ਮਿਸਵੇ ਉਹ ਦੁਮਾਗ ਦੇ ਲਹੂ ਲੁਹਾਣ ਹੋਣ ਨਾਲ ਮਰਿਆ ਹੈ। ਮਰਨ ਵੇਲੇ ਉਸਦੇ ਮੂੰਹ ਤੋਂ ਝਗ ਆ ਰਹੀ ਸੀ ਤੇ ਕਿਸੇ ਦਾਰੂ ਦਾ ਮੁ[illegible]ਕ ਨਹੀਂ [illegible] ਸੀ। ਜਹਾਜ [illegible] ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਪੇਟ ਚਾਕ ਕਰ[illegible] ਮਿਹਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਲੋਥ ਸਮੁੰਦਰ ਦੀ [illegible]ਟਾ ਕਰ ਦਿਤੀ। ਜੇ ਜਹਾਜ ਦਾ ਡਾਕਟਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਜੀਊਰੀ ਦੇ ਸਾਮਣੇ ਆਕੇ ਭੁਗਤਿਆ ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਜੁਬਾਨੀ ਮਿਹਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮਰਨ ਸਮੇਂ ਦੀ ਹੋਰ ਭੀ ਵਿਥਿਆ ਪਰਗਟ ਹੋਣਦੀ ਆਸ ਹੈ।

ਸਾਮ ਕੌਰ ਹਾਂਗਕਾਂਗ ਜਾਣ ਦੀ ਬਾਂਹ ਛੰਗਾਈ ਹੀ ਜਹਾਜੋਂ ਉਤਰ ਗਈ ਤੇ ਉਥੋਂ ਮੁੜ ੧੩ ਮਈ ੧੯੩੧ ਨੂੰ ਵੈਨਕੂਵਰ ਆ ਪੁਜੀ ਜਿਥੇ ਕਿ ਰਾਜ ਮਲ ਦੀ ਗੁਵਾਹੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ੧੮੪੭ ਸੈਕਿੰਡ ਐਵਨੀਊ ਘਰ ਵਿਚ ਇਕ ਹੀ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸਾਮ ਕੌਰ ਦੋਵੇਂ ਪਤੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਵਾਂਗ ਰਹਣ ਲਗ ਪਏ। ਏਸ ਵਕਤ ਇਸ ਹੀ ਘਰ ਵਿਚ ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੇ ੧੯੩੧ ਤੇ ੧੯੨੯ ਵਿਚ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭੀ ਰਹੰਦੇ ਸਨ ਇਸੇ ਘਰ ਤੋਂ ੧੯ ਮਈ ਨੂੰ ਪੁਲਸ ਨੇ ਸਾਮ ਕੌਰ ਨੂੰ ਮਿਹਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮਾਰ ਸੁਟਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਨ ਦੇ ਜੁਰਮ ਵਿਚ ਪਕੜ ਲਿਆ। ਏਹ ਮੁਕਦਮਾ ਜੋ ਅਕੇਲੀ ਸਾਮ ਕੌਰ ਪੁਰ ਸੀ ਜੂਨ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਛੁਰੂ ਵਿਚ ਪੁਲਸ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਤੇ ਮੁਜਸਟਰੇਟ [illegible] ਨੇ [illegible]ਰੀ ਵਿਚ ਘਲ ਦਿਤਾ। ਨੁਵੰਬਰ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ ਏਹ ਮੁਕਦਮਾ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਟਕਾ ਲਿਆ। ੨੮ ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਵੈਨਕੂਵਰ ਪੁਲਸ ਨੇ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸਾਮ ਕੌਰ ਦੋਹਾਂ ਪੁਰ, ਇਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਮਿਲਕੇ, ਮਿਹਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਣ ਦਾ ਮਤਾ ਪਕੌਣ ਦੇ ਦੋਸ ਦੇ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ। ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਉਸੀ ਰਾਤ ੧੦ ਬਜੇ ਨਾਰਥ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਚ ਉਸ ਹੀ ਘਰੋਂ ਪਕੜ ਲਿਆ ਗਿਆ ਜਿਥੇ ਕਿ ੧੯੩੧ ਦਾ ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਦਾ ਸਕੱਤ੍ਰ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਤੇ ਸਾਮ ਕੌਰ ਨੁਵੰਬਰ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ ਪਕੜੀ ਗਈ ਤੇ ਦੋਹਾਂ ਦਾ ਮੁਕਦਮਾ ਕੱਚੀ ਪੇਸ਼ੀ ਲਈ ੩ ਦਸੰਬਰ

੧੯੩੧ ਨੂੰ ਪੁਲਸ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਛੁਰੂ ਹੋਇਆ ਤੇ ੬ ਜਨਵਰੀ ੧੯੩੨ ਨੂੰ ਮੁਜਸਟਰੇਟ ਫਿਨਲੇ ਨੇ ਸੁਣਾਇਆ ਕਿ ਮੈਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਗਵਾਹੀ ਇਸ ਯੋਗ ਕਾਫੀ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸੀਆਂ ਦੀ ਚਲਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਏ ਤੇ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਖੜੇ ਕਰਕੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਖਬਰਦਾਰੀ ਪੜਕੇ ਸੁਣਾਈ।

ਪੁਲਸ ਵਲੋਂ ਕਰੀਬਨ ੨੫ ਗਵਾਹ ਪੇਛ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪੁਲਸ ਵਲੋਂ ਤਾਰਾਂ ਤੇ ਚਿਠੀਆਂ ਆਦ ਦਾ ਚੋਖਾ ਗਵਾਹੀ ਦਾ ਮਸਾਲਾ ਕਚਹਰੀ ਵਿਚ ਦਰਜ ਹੋਇਆ। ਹਰ ਪੇਛੀ ਪੁਰ ਕਚਹਰੀ ਸਿਖਾਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਮਾਸਟਰ ਚੇਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਗਰੰਥੀ ਗਰਦੁਆਰਾ ਹਾਂਗਕਾਂਗ ਜਿਨਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਹਾਂਗਕਾਂਗ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਈ ਚਿਠੀਆਂ ਲਿਖੀਆਂ ਸਨ ਤੇ ਜਿਨਾਂ ਦੀ ਮਾਰਫਤ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਾਮ ਕੌਰ ਦੇ ਨਾਮ ਭੀ ਚਿਠੀਆਂ ਲਿਖੀਆਂ ਸਨ ਜਿਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਪੁਲਸ ਦੇ ਹਥ ਆ ਗਈਆਂ, ਏਹ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਭੀ ਹਰ ਪੇਛੀ ਪੁਰ ਹਾਜਰ ਸਨ।

ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਚਿਠੀਆਂ ਗ੍ਰੰਥੀ ਦੇ ਨਾਮ

੪ ਅਪ੍ਰੈਲ ੧੯੩੧ ਨੂੰ ਜਿਸ ਦਿਨ ਕਿ ਸਾਮਕੌਰ ਤੇ ਮਿਹਰ ਸਿੰਘ ਵੈਨਕੂਵਰ ਤੋਂ ਤੁਰੇ ਪੂਰਨ [illegible]ਘ ਨੇ ਗਰੰਥੀ ਗੁਰਦੁਆ[illegible] ਚਿਠੀ ਲਿਖੀ। ਇਸ ਚਿ[illegible]ਵਚ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਗਰੰਥੀ ਜੀ [illegible] ਜਾਹਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੈਂ (ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ) ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦਾ ਸਕੱਤ੍ਰ ਹਾਂ ਤੇ ਉਸਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗਰੰਥੀ ਜੀ ਮੈਂ ਤਿਨ ਚਿਠੀਆਂ ਸਾਮਕੌਰ ਦੇ ਨਾਮ ਲਿਖੀਆਂ ਹਨ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਚਿਠੀਆਂ ਸਾਮਕੌਰ ਨੂੰ ਦੇਣੀਆਂ ਤੇ ਉਸਨੂੰ ਕਹਣਾ ਕਿ ਕਿਸੀ ਬਾਇਤਬਾਰ ਆਦਮੀ ਤੋਂ ਪੜ੍ਹਾਵੇ। ਅੰਤ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਚਿਠੀ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਸਕੱਤ੍ਰ ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਵੈਨਕੂਵਰ ਲਿਖਕੇ ਪੌਣੀ। ਭਾਈ ਚੇਤ ਸਿੰਘ ਗਰੰਥੀ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਹਾਂਗਕਾਂਗ ਨੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਪਰਗਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਸਾਂ ਤੇ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦਾ ਸਕੱਤ੍ਰ ਲਿਖਕੇ ਮੈਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦੇਕੇ ਮਾੜੇ ਕੰਮ ਲਈ ਵਰਤਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ। ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਗਰੰਥੀ ਜੀ ਨੂੰ ਲਿਖੀ ਇਸ ਚਿਠੀ ਦੀ ਨਕਲ ਟੈਪ ਵਿਚ ਤੇ ਨਾਲੇ ਚਿਠੀ ਦਾ ਫੋਟੋ ਅਸੀਂ ਹੇਠਾਂ ਛਾਪਦੇ ਹਾਂ।

ਵੈਨਕੂਵਰ, ਬੀ ਸੀ
੫ ਅਪ੍ਰੈਲ ੧੯੩੧

੧ ੴ ਸਤਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦ

ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਮਾਨ ਯੋਗ ਪ੍ਰਮ ਕ੍ਰਿਪਾਲੂ ਗਰੰਥੀ ਜੀ

ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਦਾਸ ਵਲੋਂ ਫਤਹ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਵੇ ਜੀ. ਦਾਸ ਹਰ ਤਰਾਂ ਤੇ ਸੁਖ ਅਨੰਦ ਹੈ ਜੀ ਤੇ ਆਪ ਜੀ ਹੋਰਾਂ ਦੀ ਸੁਖ ਅਨੰਦ ਸਦਾ ਹੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਪਾਸੋਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੀ. ਸਮਾਚਾਰ ਇਹ ਹੈ ਜੀ ਕਿ ਦਾਸ ਨੇ ਤਿਨ ਚਿਠੀਆਂ ਬੀਬੀ ਸਿਆਮ ਕੌਰ ਸਪਤਨੀ ਭਾਈ ਮਿਹਰ ਸਿਘ ਪਿੰਡ ਸਾਂਕਰ ਜਿਲਾ ਜਾਲੰ[illegible]ਰ ਵਾਲੇ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਜੀ. ਉਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਚਿਠੀ ਰਜਿਸਟ[illegible] ਹੈ ਜੀ. ਤੇ ਇਹ ਸਭ ਚਿਠੀਆਂ ਇ[illegible] ਹੀ ਦਿਨ ਆਪ ਨੂੰ ਮਿਲਣਗੀਆਂ ਜੀ. ਜਿਸਵਕਤ ਇਹ ਚਿਠੀਆਂ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਆਪ ਨੇ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਇਹ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦੇਣੀਆਂ ਜੀ. ਆਪਦਾ ਅਤੀ ਧਨਵਾਦੀ ਹੂੰਗਾ ਜੀ. ਇਹ ਚਿਠੀਆਂ ਜਰੂਰੀ ਹੈ ਜੀ. ਤੇ ਇਹ ਚਿਠੀਆਂ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਆਪ ਨੇ ਸਿਆਮ ਕੌਰ ਨੂੰ ਕਹ ਦੇਣਾ ਕਿ ਕਿਸੀ ਬਾਇਤਬਾਰ ਆਦਮੀ ਤੇ ਪੜਾਹਵੇ ਔਰ ਆਪ ਨੇ ਦਾਸ ਨੂੰ ਭੀ ਇਸ ਚਿਠੀ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਜੀ ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਵਖਤ ਮੈਂ ਆਪ ਨੂੰ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੀ. ਤੇ ਬੀਬੀ ਸਿਆਮ ਕੌਰ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਪੁੰਚੇ ਉਨਾਂ ਦੀ ਤਨਦਰੁਸਤੀ ਦੀ ਬਾਬਤ ਪਤਾ ਲੈਕੇ ਲਿਖਣਾ ਜੀ ਕਿਓਂਕਿ ਓਹ ਇਥੋਂ ਬੀਮਾਰ ਹੋਕੇ ਹੀ ਤੁਰੇ ਹੈ ਜੀ ਔਰ ਦੂਸਰੇ ਆਦਮੀ ਭੀ ਬੀਮਾਰ ਹੀ ਹੈ ਜੀ. ਇਸ ਕਰਕੇ ਆਪ ਜਰੂਰ ਹੀ ਉਨਾਂ ਦੀ ਖਬਰਗੀਰੀ ਰਖਨੀ ਜੀ ਜਿਤਨਾ ਚਿਰ ਓਹ ਆਪ ਪਾਸ ਰਹਣ ਜੀ ਤੇ ਜੇ ਕੋਈ ਤਕਲੀਫ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਦਾਸ ਨੂੰ ਲਿਖਣਾ ਜੀ - ਉਮੈਦ ਹੈ ਕਿ ਓਹ ਆਪ ਪਾਸ ੨੪ ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਪੁੰਚ ਜਾਣਗੇ ਜੀ. ਇਸ ਤੇ ਬਾਦ ਵਿਚ ਭੀ ਦਾਸ ਆਪ ਦੀ ਸੇਵਾ ਚਿਠੀ ਲਿਖੇਗਾ ਜੀ ਜਿਵਾਬ ਜਰੂਰੀ ਦੇਣਾ ਜੀ ਸ੍ਰਭ ਸੰਗਤ ਜੀ ਕੋ ਫਤਹ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹਵੇ ਜੀ

ਆਪ ਦਾ ਦਾਸ
ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਸਕੱਤ੍ਰ
ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵੈਨਕੂਵਰ

* * *

ਇਸ ਅਡਰੇਸ ਤੇ ਚਿਠੀ ਦਾ ਜਿਵਾਬ ਦੇਣਾ ਜੀ.

Puran Singh Secretary
Khalsa Diwan Society
Vancouvsr, B.C.

ਉਪਰ ਛਪੀ ਚਿਠੀ ਦਾ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਹਥੀਂ ਲਿਖਤ ਦਾ ਫੋਟੋ ਅਗਲੇ ਕਾਲਮ ਵਿਚ ਦਰਜ ਹੈ

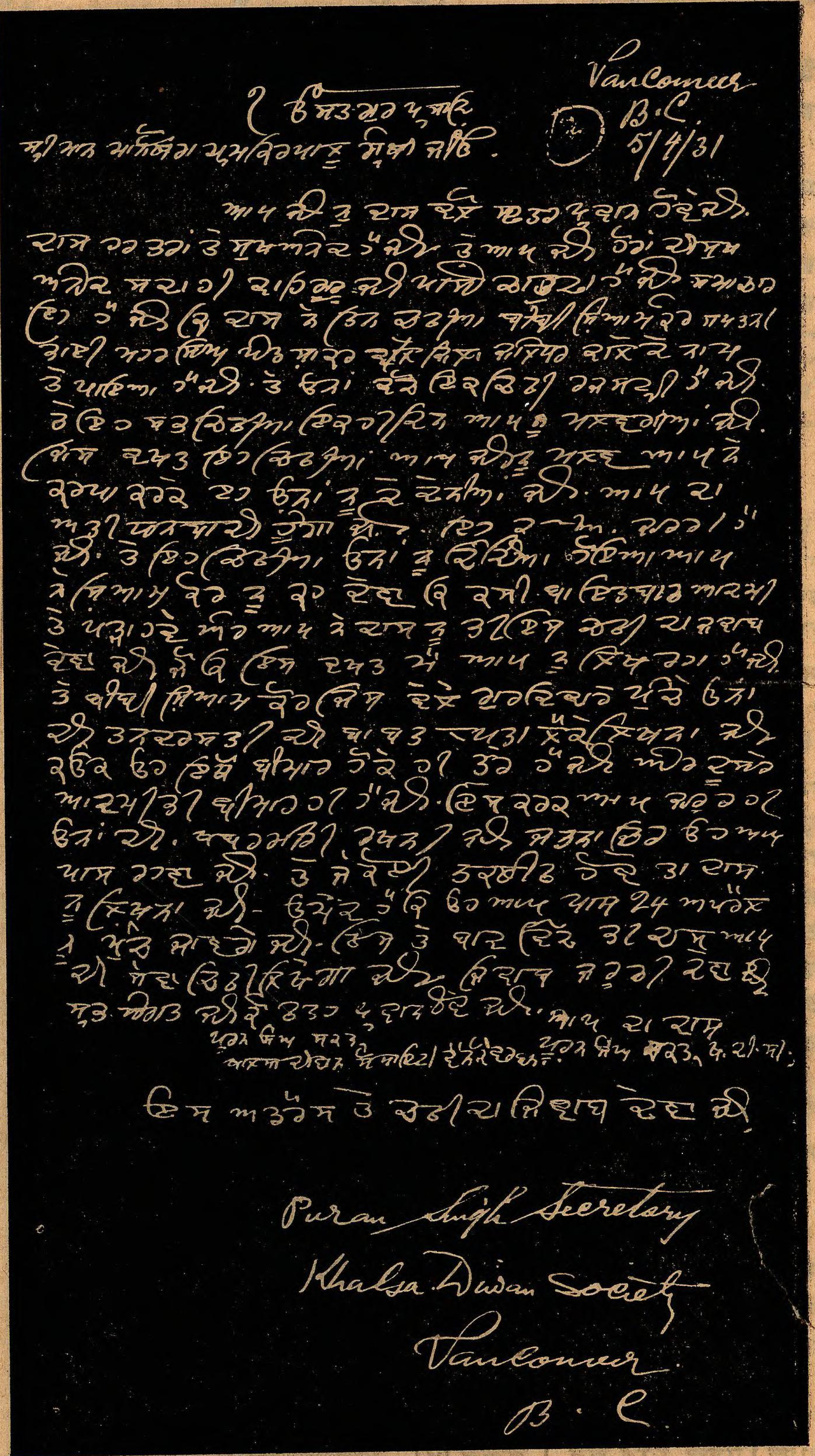

ਮੁਕਦਮੇ ਦੀ ਤਰੀਕਵਾਰ ਮੁਖਖਤਸਿਰ ਕਹਾਣੀ

ਹੇਠਾਂ ਅਸੀਂ ੪ ਅਪ੍ਰੈਲ ੧੯੩੧ ਤੋਂ ੧੨ ਅਪ੍ਰੈਲ ਤਕ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਏ ਹਾਲ ਤ੍ਰੀਕਵਾਰ ਛਾਪਦੇ ਹਾਂ। ੧੨ ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਚਲਕੇ ਜੋ ਤਾਰਾਂ ਤੇ ਕਾਗਜ ਕਚਹਰੀ ਵਿਚ ਪੇਛ ਹੋਏ ਉਨਾਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਵੇਰਵਾ ਉਸ ਵਕਤ ਸਾਫ ਤੌਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦ ਮੁਕਦਮਾ ਜੀਊਰੀ ਅੱਗੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਪੇਛ ਹੋਵੇਗਾ। ਤ੍ਰੀਕਵਾਰ ਹੇਠਾਂ ਹੈ

੪ ਅਪ੍ਰੈਲ - ਸਾਮ ਕੌਰ ਤੇ ਮਿਹਰ ਸਿੰਘ ਵੈਨਕੂਵਰ ਤੋਂ ਵਿਕਟੋਰੀਏ ਨੂੰ ਤੁਰੇ

੪ ਅਪ੍ਰੈਲ - ਸਾਮ ਕੌਰ ਤੇ ਮਿਹਰ ਸਿੰਘ ਵਿਕਟੋਰੀਏ ਤੇ ਹਾਂਗਕਾਂਗ ਨੂੰ ਜਹਾਜ ਚੜੇ।

੪ ਅਪ੍ਰੈਲ - ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਸਾਮ ਕੌਰ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਹਾਂਗਕਾਂਗ ਦੇ ਪਤੇ ਪੁਰ ਚਿਠੀ ਲਿਖਦਾ ਹੈ। (ਏਹ ਚਿਠੀ ਫੜੀ ਗਈ ਹੈ ਤੇ ਇਸਦਾ ਫੋਟੋ ਇਸ ਪਰਚੇ ਦੇ ਸਫਾ ੩ ਪੁਰ ਦਰਜ ਹੈ)।

੪ ਅਪ੍ਰੈਲ - ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਸਾਮ ਕੌਰ ਨੂੰ ਇਕ ਰਜਿਸਟਰੀ ਚਿਠੀ ਲਿਖਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਚਿਠੀ ਹਾਂਗਕਾਂਗ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਤੇ ਵਾਪਸ ਹੋਕੇ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਆ ਮਿਲੀ। ਇਸ ਤ੍ਰੀਕ ਦੀ ਇਕ ਚਿਠੀ ਤੇ ਰਜਿਸਟਰੀ ਲੁਫਾਫਾ, ਪਕੜੇ ਜਾਣ ਵਕਤ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਫੜਾਏ ਗਰੰਥੀ ਹਾਂਗਕਾਂਗ ਨੇ ਜਦ ਕਚਹਰੀ ਵਿਚ ਇਹ ਚਿਠੀ ਤੇ ਲੁਫਾਫਾ ਦੇਖੇ ਤੇ ਪੜਕੇ ਦਸਿਆ ਕਿ ਲੁਫਾਫਾ ਉਹ ਹੀ ਹੈ ਪਰ ਅੰਦਰਲੀ ਚਿਠੀ ਉਹ ਨਹੀਂ ਜੋ ਮੈਂ ਹਾਂਗਕਾਂਗੋਂ ਪੜਕੇ ਮੋੜੀ ਸੀ। ਗਰੰਥੀ ਜੀ ਨੇ ਏਹ ਭੀ ਦਸਿਆ ਕਿ ਜੋ ਅਠ ਨੌਂ ਚਿਠੀਆਂ ਸਾਮ ਕੌਰ ਦੇ ਨਾਮ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ੧੫ ਮਈ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਮੋੜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਉਹ ਮੈਂ ਸਭ ਖੋਲਕੇ ਪੜੀਆਂ ਸਨ।

੪ ਅਪ੍ਰੈਲ - ਇਕ ਉਰਦੂ ਵਿਚ ਲਿ

ਖੀ ਚਿਠੀ ਜਿਸਪੁਰ ੪ ਅਪ੍ਰੈਲ ਤਾਰੀਕ ਹੈ ਤੇ ਜਿਸ ਪੁਰ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਚਿਠੀ ਮਿਹਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਕਲਮ ਖੁਦ ਵਿਕਟੋਰੀਏ ਤੋਂ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਲਿਖੀ ਹੈ। ਏਹ ਚਿਠੀ ਪਕੜੇ ਜਾਣ ਵੇਲੇ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਾਸੋਂ ਮਿਲੀ। ਸਾਰੀਆਂ ਚਿਠੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਸਿਰਫ ਏਹ ਹੀ ਕਾਗਜ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੁਫਾਫਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਏਹ ਚਿਠੀ ਬਨਾਉਟੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

੪ ਤੇ ੫ ਅਪ੍ਰੈਲ - ਇਨਾਂ ੨ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਾਮ ਕੌਰ ਦੇ ਨਾਮ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਹਾਂਗਕਾਂਗ ਦੇ ਪਤੇ ਪੁਰ ਤਿਨ ਚਿਠੀਆਂ ਲਿਖੀਆਂ।

੫ ਅਪ੍ਰੈਲ - ਮਿਹਰ ਸਿੰਘ ਜਹਾਜ ਪੁਰ ਚਾਣਜਕ ਮਰ ਗਿਆ।

੫ ਅਪ੍ਰੈਲ - ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਅਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਕੱਤ੍ਰ ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦਸਦਾ ਹੁਇਆ ਗਰੰਥੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਹਾਂਗਕਾਂਗ ਨੂੰ ਚਿਠੀ ਲਿਖਦਾ ਹੈ। ਦੇਖੋ ਸਫਾ ੨

੪-੧੦ ਅਪ੍ਰੈਲ - ਇਨਾਂ ੬ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਾਮ ਕੌਰ ਦੇ ਨਾਮ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਹਾਂਗਕਾਂਗ ਦੇ ਪਤੇ ਪੁਰ ਕੁਲ ੬ ਚਿਠੀਆਂ ਪਾਈਆਂ।

੧੦ ਅਪ੍ਰੈਲ - ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਾਮ ਕੌਰ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰੀ ਚਿਠੀ ਲਿਖੀ। ਏਸ ਤਰੀਕ ਦੀ ਇਕ ਚਿਠੀ ਤੇ ਰਜਿਸਟਰੀ ਲੁਫਾਫਾ ਪਕੜਹੋਣ ਵੇਲੇ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਾਸੋਂ ਮਿਲੇ। ਗਰੰਥੀ ਹਕਾਂਗ ਨੇ ਏਹ ਚਿਠੀ ਪੜੀ ਤਾਂ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਦਸਿਆ ਕਿ ਲੁਫਾਫਾ ਉਹ ਹੀ ਹੈ ਪਰ ਅੰਦਰਲੀ ਚਿਠੀ ਉਹ ਨਹੀਂ ਜੋ ਮੈਂ ਪੜੀ ਸੀ

੧੧ ਅਪ੍ਰੈਲ - ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਾਮ ਕੌਰ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਹਾਂਗਕਾਂਗ ਦੇ ਪਤੇ ਪੁਰ ਇਕ ਚਿਠੀ ਲਿਖੀ। (ਏਹ ਚਿਠੀ ਫੜੀ ਗਈ ਤੇ ਉਸਦਾ ਫੋਟੋ ਸਫਾ ੪ ਪੁਰ ਛਪਿਆ ਹੁਇਆ ਹੈ)।

੧੨ ਅਪ੍ਰੈਲ - ਸਾਮ ਕੌਰ ਵਲੋਂ ਜਹਾਜ ਤੋਂ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਤਾਰ ਆਈ ਕਿ ਪਤੀ ਮਰ ਗਿਆ ਹੈ ਤੇ ਚਿਠੀਆਂ ਦੀ ਹਾਂਗਕਾਂਗ ਉਡੀਕ ਕਰਾਂਗੀ।

ਕੁਲ ਪੰਜ ਡਾਕਟਰ ਭੁਗਤੇ ੩ ਪੁਲਸ ਵਲੋਂ ਤੇ ੨ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸਾਮ ਕੌਰ ਵਲੋਂ। ਪੁਲਸ ਵਲੋਂ ਡਾਕਟਰ ਛੀਅਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੌਤੋਂ ਫਾਰਮ ਪੁਰ ਚੂਹੇ ਮਾਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਦਸਕੇ ਸਟਰਿਕਨੀਨ ਜ਼ੈਹਰ ਦਾ ਨੁਸਖਾ ਲਿਆ। ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸਾਮ ਕੌਰ ਵਲੋਂ ਡਾਕਟਰ ਕੋਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਬੀਮਾਰ ਮਿਹਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ੨੫ ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਮੁਲਾਹਜਾ ਕੀਤਾ। ਮੈਨੂੰ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਤੇ ਮਲੂਮ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਦੁਮਾਗ ਦੇ ਲਹੂ ਲੁਹਾਣ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਬੁਮਾਰੀ ਨਾਲ ਮਰ ਜਾਏਗਾ।

ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਾਮ ਕੌਰ ਨੂੰ ਲਿਖੀ ਉਸ ਇਕ ਚਿਠੀ ਦਾ ਫੋਟੋ ਜੋ ਵੈਨਕੂਵਰ ਪੁਲਸ ਦੇ ਹਥ ਆਗਈ

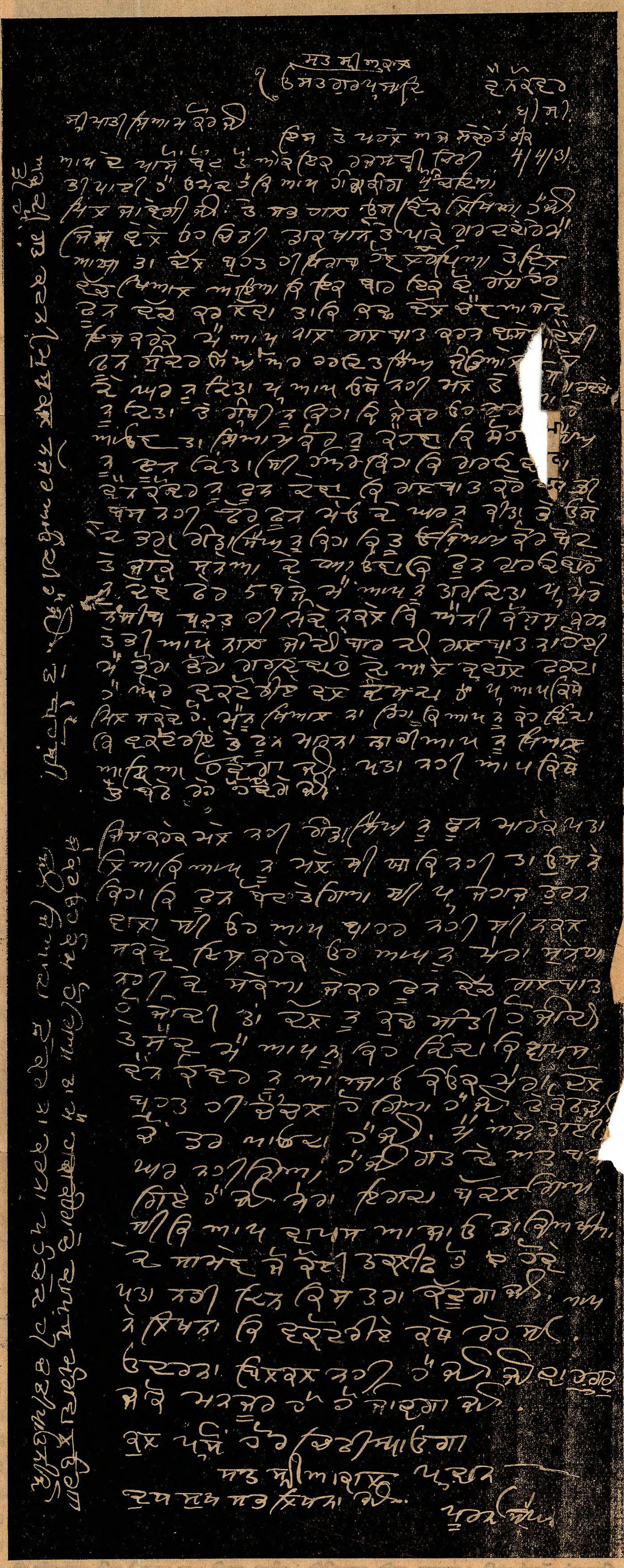

ਅਗਲੇ ਸਫੇ ਪੁਰ ਇਕ ਹੋਰ ਚਿਠੀ ਦਾ ਫੋਟੋ ਪੜ੍ਹੋ

ਸਕੱਤ੍ਰ ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੀ ਚਿਠੀ

੨੪ ਮਈ ੧੯੩੧ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਹਾਲ ਵਿਚ ਜਨਰਲ ਕਠ ਵਿਚ ਜੋ ਕੁਮੇਟੀ ੧੬ ਸਜਣਾਂ ਦੀ, ਵਿਗੜ ਰਹੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਦਰੁਸਤੀ ਦੇ ਯਤਨ ਕਰਣ ਲਈ ਚੁਣੀ ਗਈ ਸੀ ਉਸਦੇ ਸਪੁਰਦ ਹੋਏ ਕੱਮ ਤੇ ੪ ਵਿਗੜੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸੰਭਾਲਣ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਜੁਮੇਵਾਰੀ ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਵੈਨਕੂਵਰ ਨੇ ਆਪ ਸਾਂਭ ਲਈ ਸੀ ਹੇਠਲੀ ਚਿਠੀ ਦੁਆਰਾ ਸਕੱਤ੍ਰ ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਵੈਨਕੂਵਰ ਨੇ ਏਸ ਕੁਮੇਟੀ ਦੇ ਕੱਮ ਨੂੰ ਸਾਂਭਣ ਦੀ ਜੁਮੇਵਾਰੀ ਸਾਂਭਣ ਦਾ ਪਤਾ ਦਿਤਾ।

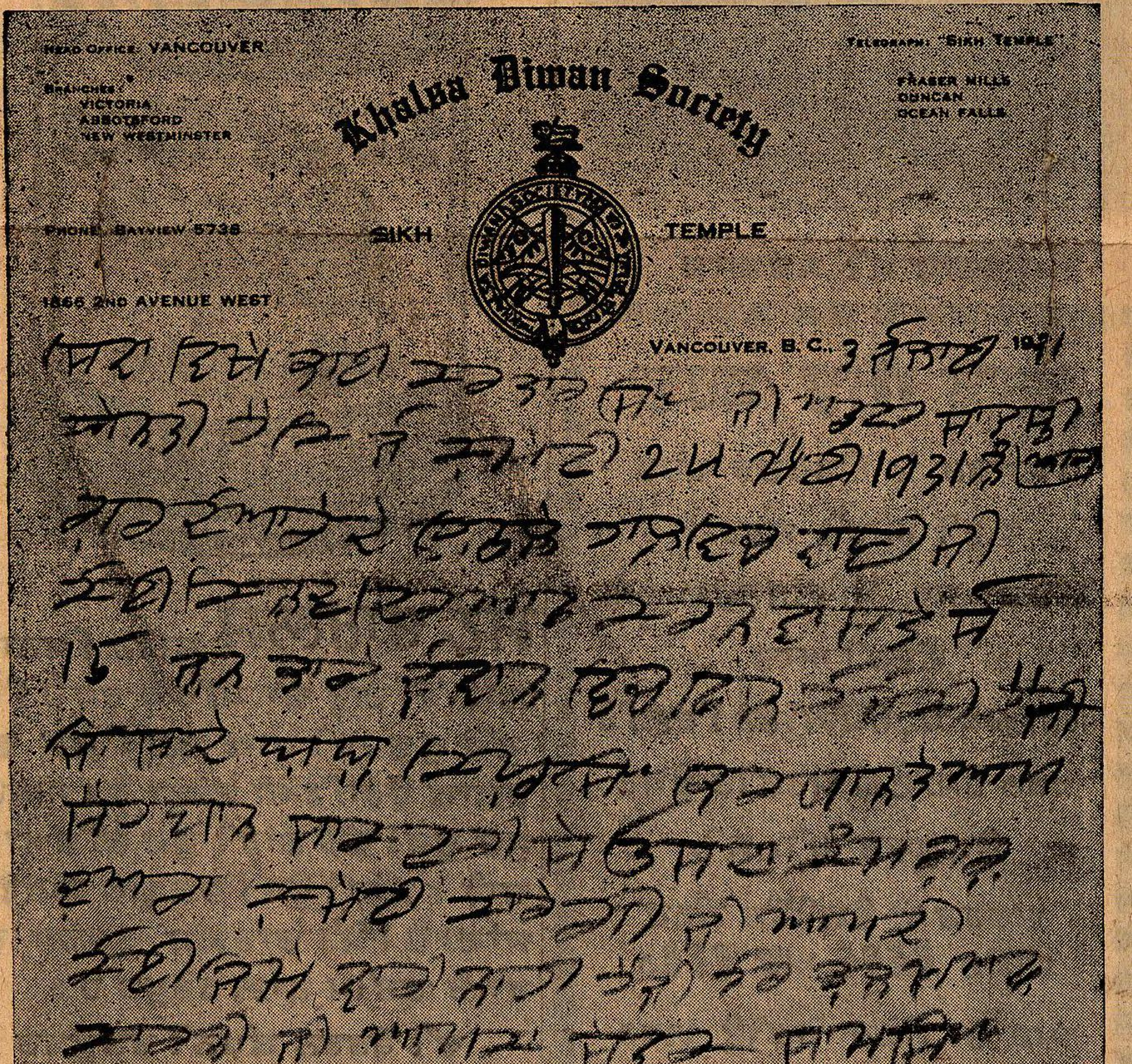

HEAD OFFICE: VANCOUVER
BRANCHES: VICTORIA, ABBOTSFORD, NEW WESTMINSTER
TELEGRAPH: "SIKH TEMPLE"
FRASER MILLS, DUNCAN, OCEAN FALLS
Khalsa Diwan Society
SIKH TEMPLE
PHONE: BAYVIEW 5736
1866 2ND AVENUE WEST
VANCOUVER, B.C.

ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਾਮ ਕੌਰ ਨੂੰ ਲਿਖੀ ਉਸ ਦੂਜੀ ਚਿਠੀ ਦਾ ਫੋਟੋ ਜੋ ਵੈਨਕੂਵਰ ਪੁਲਸ ਦੇ ਹਥ ਆਗਈ

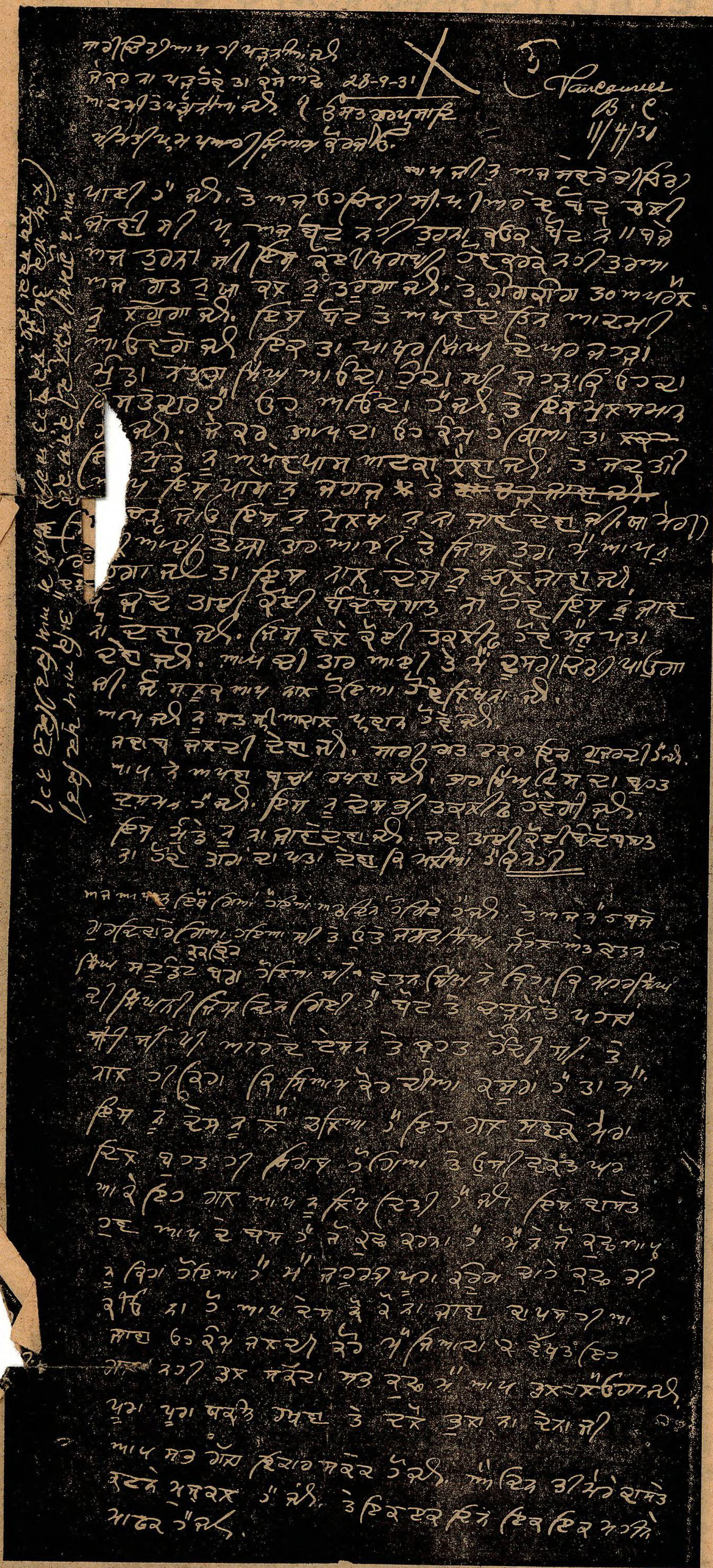

ਉਹ ਸਮਾਂ ਤੇ ਹੁਣ

ਪਹਿਲਾਂ ਮਰਗਏ ਜੋ ਸੇਵਾ ਕਰ ਗਏ ਸੋ ਡਾਢਾ ਲੜਗਏ ਖ਼ੂਨ ਕਰਾਵਣੇ ਨੂੰ।
ਧੀਆਂ ਪੁਤ੍ਰਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਸਿੰਘਣੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਚ ਦੇਸ ਕਨੇਡਾ ਲਿਆਵਣੇ ਨੂੰ।
ਲਾਜ ਕੌਮ ਦੀ ਰਖ ਗਏ ਵੀਰ ਸਾਡੇ ਪਾਜੀ ਜੁਟੇ ਹੁਣ ਲਾਜ ਗਰਾਵਣੇ ਨੂੰ।
ਧੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਦੀ ਮੂਲ ਨਾਂ ਕਦਰ ਕਰਦੇ ਬਾਂਦਰ ਨੀਚ ਹਾ ਬੱਟਾ ਲੁਆਵਣੇ ਨੂੰ।
ਜਗਾ ਛੇਰਾਂ ਦੀ ਆ ਖੜੇ ਗਿੱਦੜ ਭੈੜੇ ਭੌਂਕਣ ਕੁਤਿਆਂ ਵਾਂਗ ਡਰਾਵਣੇ ਨੂੰ।
ਕਰਮ ਧਰਮ ਤ ਕੌਮ ਦੀ ਲਾਜ ਖੁਥੀ ਦੌੜਨ ਗੁਰੂਘਰ ਡਾਂਗ ਚਲਾਵਣੇ ਨੂੰ।
ਜਿਨਾਂ ਪੁੱਤ੍ਰਾਂ ਦੀ ਖਾਤਰ ਸਹੇ ਕਜੀਏ ਚੰਦ ਚੜ੍ਹੇ ਆ ਬਣੀ ਬੀ ਢਾਵਣੇ ਨੂੰ।
ਰਹੂ ਕਰਮ ਨਾਂ ਧਰਮ ਨਾਂ ਕੌਮ ਇਜਤ ਜਾਗੋ ਵੀਰੋ ਏਹ ਅੱਗ ਬੁਝਾਵਣੇ ਨੂੰ।

ਚਿੱਠੀ ਪਤ੍ਰ

ਹੇਠ ਛਪੀ ਚਿਠੀ ਤੇ ਸੁਰਗਵਾਸੀ ਭੁਜੰਗੀ ਪਰਗਾਸ ਦਾ ਫੋਟੋ ਸਾਨੂੰ ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੇ ਸਕੱਤ੍ਰ ਵਲੋਂ ਕਈ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਆਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਪਰ ਸੋਕ ਹੈ ਕਿ ਅਖਬਾਰ ਬੰਦ ਰਹਣ ਕਰਕੇ ਇਸਤੋ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ ਛਪੇ. ਐਡੀਟਰ

* * *

ਵੈਨਕੂਵਰ, ਬੀ ਸੀ
੫ ਅਗਸਤ ੧੯੩੧

ਪਿਆਰੇ ਐਡੀਟਰ ਸਾਹਿਬ

ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਕਰਕੇ ਹੇਠਲਾ ਲੇਖ ਅਪਣੇ ਅਖਬਾਰ ਵਿਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰਨੇਦੀ ਕਿਰਪਾਲਤਾ ਕਰਨੀ ਜੋ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੰਡਿਆਲੇ ਵਾਲੇ ਦਾ ਲੜਕਾ ਜਿਸਦਾ ਨਾਮ 'ਪਰਕਾਸ' ਸੀ ਉਹ ਪੰਥ ਦੀ ਭੇਟਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਹ ਹੁਣ ਪੰਥ ਦਾ ਹੀ ਸੀ। ਉਸਦੀ ਉਮਰ ਸਾਢੇ ਚਾਰ ਸਾਲ ਦੀ ਸੀ। ਉਹ ੯ ਜੁਲਾਈ ੧੯੩੧ ਨੂੰ ਸੁ

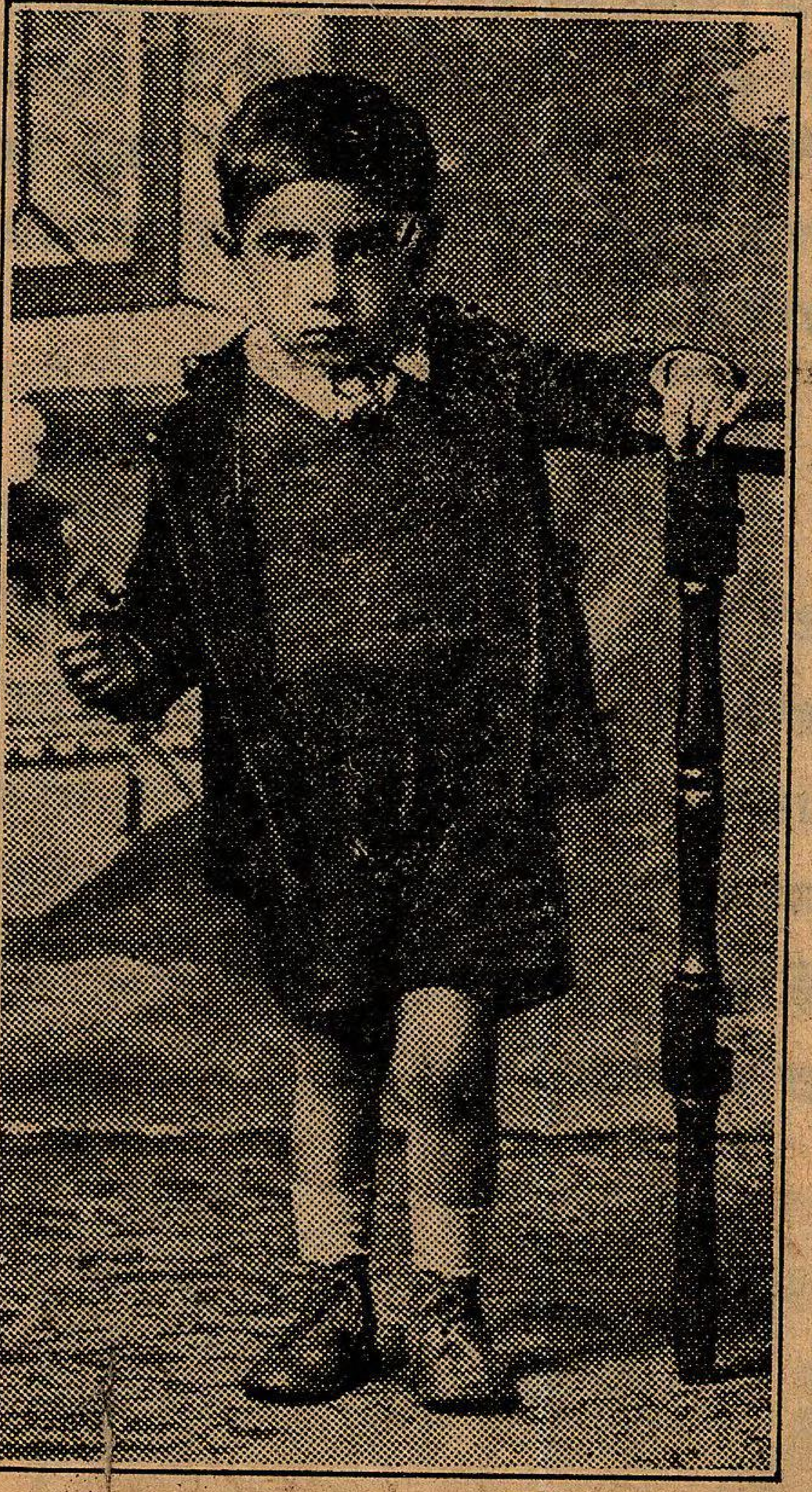

ਸੁਰਗਵਾਸੀ ਪਰਗਾਸ

ਰਗਬਾਸ ਹੋਗਿਆ। ਪੰਥ ਦੀ ਤਰਫ ਸੇ ਪਾਠ ਰਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਭੋਗ ੨੬ ਜੁਲਾਈ ੧੯੩੧ ਨੂੰ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਨੋਟ. ਇਹ ਮਜਮੂਨ ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੀ ਤਰਫ ਤੇ ਪਰਕਾਸਤ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਆਪ ਦਾ ਦਾਸ
ਸਾਮ ਸਿੰਘ ਸੇਵਕ ਸਕੱਤ੍ਰ
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਵੈਨਹੂਵਰ

ਬਰਡ ਐਂਡ ਬਰਡ
ਮਿਸਟਰ ਜੇ ਐਡਵਰਡ ਬਰਡ
* ਈ ਆਈ ਬਰਡ *
ਬੈਰਿਸਟਰਜ, ਸੋਲਿਸਟਰਜ ਅਤੇ ਨੋਟਰੀ ਆਦ
੪੦੩-੪੦੮ ਮਿਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਬਿਲਡਿੰਗ
੮੩੭ ਹੇਸਟਿੰਗ ਸਟਰੀਟ ਵੈਸਟ
ਵੈਨਕੂਵਰ ਬੀ. ਸੀ.
ਦਫਤਰ ਦੇ ਟੈਲੀਫੋਨ ਨੰਬਰ
ਸੀਮੋਰ ੬੬੬੬ ਅਤੇ ੬੬੬੭
ਘਰ ਦਾ ਨੰਬਰ ਬੇਵੀਊ ੧੧੮੭

ਜਨਰਲ ਮੋਟਰਜ ਦੇ ਟਰੱਕ
ਹਰ ਪਰਕਾਰ ਦੇ ਕੰਮ ਲਈ
ਨਵੇਂ ਤੇ ਵਰਤੇ ਹੁਏ ਟਰੱਕਾਂ
ਦੇ
ਸਾਡੇ ਪਾਸ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਸੌਦੇ ਹਨ
ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਨੂੰ ਮਿਲੋ
ਜਨਰਲ ਮੋਟਰਜ ਟਰੱਕ
ਐਂਡ ਕੋਚ ਔਫ ਕੈਨੇਡਾ ਲਿਮਿਟਡ
੯੬੭ ਸੀਮੋਰ ਸਟਰੀਟ
ਤੇ
੯੧੦ ਪੈਸਿਫਕ ਸਟਰੀਟ
ਵੈਨਕੂਵਰ, ਬੀ. ਸੀ.

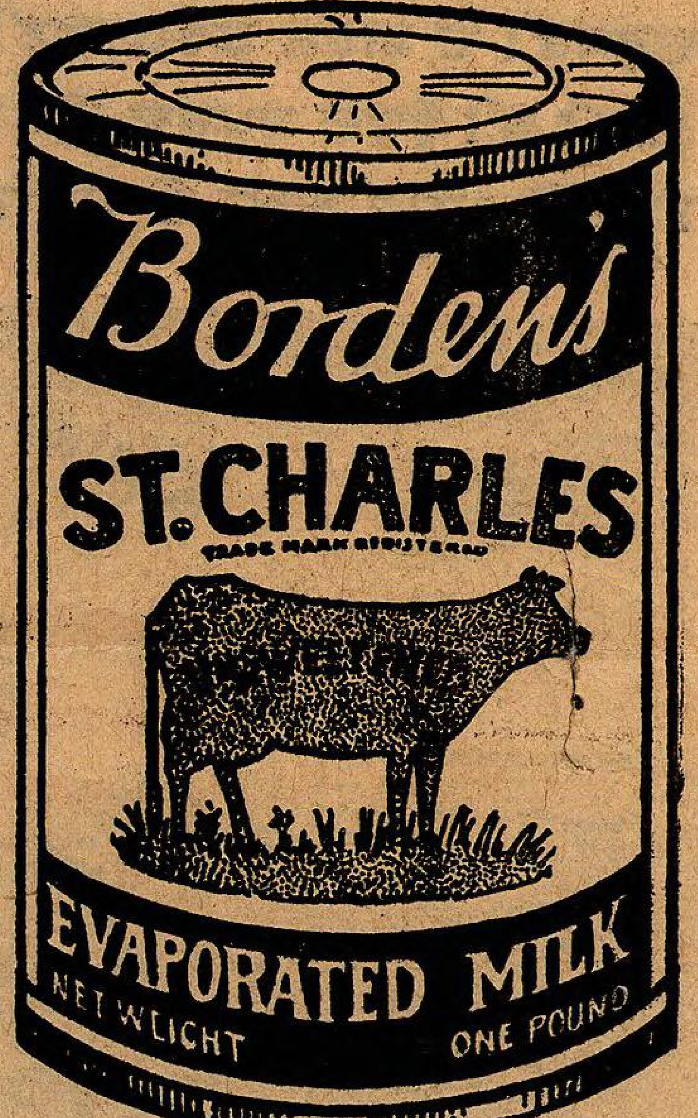

ਸੇਂਟ ਚਾਰਲਸ ਬਗੈਰ ਮਿਠਾ ਰਲਾਏ ਤੋ ਗਊ ਦਾ ਪਵਿਤ੍ਰ ਦੁਧ ਹੈ ਜਿਸ ਵਚੋਂ ਕੁਦਰਤੀ ਪਾਣੀ ਦਾ ਹਿਸਾ ਭਾਫ ਬਣਾਕੇ ਉਡਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਸਲੀ ਸੁਚੇ ਦੁਧ ਵਿਚੋਂ ਨਾਂਹੀ ਕੁਛ ਕਢਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਨਾਂਹੀ ਉਸ ਵਿਚ ਕੁਛ ਵਧਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੇਂਟ ਚਾਰਲਸ ਦੁਗਣਾ ਗੂਹੜਾ ਤੇ ਕਰੀਮ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੈ॥
ਦੀ ਬੋਰਡਨ ਕੰਪਨੀ ਵੈਨਕੂਵਰ

ਥੀ ਗੁਰਮਖ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਾਡੀ ਖਾਤਰ ਮੁਲਤਾਨ ਜੇਲ ਵਿਚ ਤਸੀਹੇ
ਗਤ ਰਹੇ ਹਨ।

... ਤਾਂ ਏਹ ਤਾਕਤਵਰ ਫਰੰਗੀ
ਹੋਰਨਾਂ ਦੇਸਾਂ ਉਤੇ ਡਾਕੇ ਮਾਰਨ ਲੱਗ ਗਿਆ। ਇਸ ਬੱਡੇ ਡਾਕੂ ਜ...
ਫਰੰਗੀ ਹਕੂਮਤ ਬਣ ਗਿਆ।

ਅੱਜ ਤਾਂਈ ਫਰੰਗੀ ਡਾਕੂ ਹਕੂਮਤ ਨੇ ਇਤਨੇ ਡਾਕੇ ਮਾਰੇ ਹਨ ਕਿ
ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਬੱਡੀ ਇਮਪੀਰੀਅਲਿਸਟ(ਡਾਕੂ) ਹਕੂਮਤ ...
ੀ ਹੈ।

ਅੱਜ ਕਲ ਏਹ ਫਰੰਗੀ ਹਕੂਮਤ ਆਪਣੀ ਲੁੱਟ ਨੂੰ ਬਚੌਣ ਖਾਤਰ,
ਲੁੱਟਨ ਦਾ ਹੱਕ ਕੈਮ ਰੱਖਣ ਦੀ ਖਾਤਰ ਲੜ ਰਹੀ ਹੈ।

"ਨੌ ਸੌ ਚੂਹਾ ਖਾ ਕੇ ਬਿਲੀ ਹੱਜ ਨੂੰ ਗਈ"

ਫਰੰਗੀਆਂ ਨੇ ਚੌਥਾ ਹਿਸਾ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦਾ ਡਾਕੇ ਮਾ...
ਮ ਬਣਾਯਾ ਹੋਯਾ ਹੈ। ਅਜੇ ਏਹ ਫਰੰਗੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਡੈਮੋਕਰੈਸ...
ਅਨ ਅਖਵੌਂਦੇ ਹਨ। ਸ਼ਰਮ ਦਾ ਘਾਟਾ! !

ਹੇਠਾਂ ਫਰੰਗੀ ਲੁਟ ਦੀ ਲਿਸਟ ਦਿਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਿਸਟ ...
ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਦਿਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਨਾਂ ਨੂੰ ਲੁੱਟਣ ਦੀ ਖਾਤਰ ਫਰੰ...
ਤਾਈਂ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾਯਾ ਹੈ। ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦਾ ਤਕਰੀਬਨ
ਅੱਜ ਇਨਾਂ ਦਾ ਗੁਲਾਮ ਹੈ। ਹਰ ਇਕ ਮੁਲਕ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਅਤੇ ਰ...
ਜਿਸ ਸਾਲ ਓਸ ਦੇਸ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾਯਾ ਗਿਆ, ਇਸ ਲਿਸਟ ...
ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਕਬਾ ਅਤੇ ਆਬਾਦੀ ਅੰਦਾਜ਼ਨ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ...